

EESTI MERESTRATEEGIA MEETMEKAVA UUENDATUD 2022

IEL merestrateegia raamdirektiivi (MSRD, 2008/56/EÜ) kohaselt koostati 2016. aastaks Eesti merestrateegia meetmekava, mille rakendamise eesmärgiks oli saavutada või säilitada Eesti mereala hea keskkonnaseisund (HKS) aastaks 2020. Kaasajastatud meetmekava oli vaja välja töötada ja seda rakendada alates aastast 2022, kuna Eesti mereala hea keskkonnaseisund ja keskkonnalased sihid on jäänud saavutamata.

Kaasajastatud meetmekava koostamiseks ja kehtestamiseks on analüüsitud Eesti mereala keskkonnaseisundi hetkeseisu, Eesti mereala keskkonnaseisundit mõjutavaid survetegureid ja inimtegevuse valdkondi, survetegurite tulevikuproгноosi ning olemasolevate meetmete tõhusust ja piisavust.

Peamised Eesti mereala keskkonnaprobleemid ja neid põhjustavad survetegurid ning inimtegevuse valdkonnad on:

- **Eutrofeerumine** – liigne toitainete koormus, peamiselt maismaalt jõgede kaudu, lämmastik ka õhu kaudu; inimtegevuse valdkonnad on põllumajandus, transport, tööstus, olme;
- **Ohtlikud ained** – peamiselt maismaalt jõgede ja atmosfääri kaudu (lokaalselt ka otselasud); tööstusest, transpordist, olmest, merereostuse risk merendusest;
- **Kalandus** – kalapüük, sh ülepyük, kaaspüük;
- **Võõrliigid** – peamiselt laevandusest;
- **Elupaikade häirimine ja hävimine** – peamiselt transpordi ja muu taristu rajamine ja kasutamine (sadamate arendamine, kaevandamine, süvendamine ja kaadamine, avamere rajatised);
- **Mereprügi** – peamiselt maismaalt, jõgede, sadamevee, heitvee kaudu, aga ka rekreatsioon, laevandus, kalapüük;
- **Veealune müra** – peamiselt laevandus, taristu rajamine.

Teostatud analüüsi ja läbi viidud konsultatsioonide põhjal on uuendatud nimekiri merestrateegia meetmetest (Tabel 1). Analüüsitud on meetmete tehnilist teostatavust, maksumust ja tõhusust keskkonnavalaste sihtide ja hea keskkonnaseisundi saavutamiseks ning meetmete piisavust. Analüüs on teostatud üheksas merestrateegia valdkonnas – D1&D4 Looduslik mitmekesisus ja toiduvõrgustikud; D2 Võõrliigid; D3 Kalandus; D5 Eutrofeerumine; D6 Merepõhja terviklikkus; D7 Hüdrograafilised muutused; D8&D9 Ohtlikud ained; D10 Mereprügi; D11 Veealune müra. Detailsed analüüsitulemused on toodud avalikustatud aruannetes nimetatud teemavaldkondade kaupa. Lisaks merestrateegia meetmekavale on arvestatud veemajanduskavade meetmeprogrammiga perioodiks 2022-2027, seda eriti eutrofeerumise ja ohtlike ainete valdkonnas, kus peamine surve pärineb inimtegevusest maismaalt (põllumajandus, tööstus, transport).

Läbi on viidud meetmete sotsiaal-majandusliku mõju analüüs ning keskkonnamõju strateegiline hindamine. Kui piisavuse analüüsi tulemusena on jõutud järeldusele, et keskkonnavalased sihid või mereala hea keskkonnaseisund ei ole aastaks 2030 saavutatav, siis on põhjendatud vastava erandi taotlemist. Teadmiste lünkade täitmiseks on välja pakutud vajalike uuringute nimekiri, koostatud nende kirjeldused ning hinnatud uuringute maksumust.

Eesti merestrateegia meetmekava kogumaksumuseks perioodil 2022-2027 on hinnatud 46 335 000 EUR. Kavandatud uuringute programmi maksumus on 6 440 000 EUR. Erandid hea keskkonnaseisundi ja/või keskkonnavalaste sihtide mitte saavutamise mõttes nähakse ette eutrofeerumise, ohtlike ainete ja loodusliku mitmekesisuse (viigerhülge arvukuse ja leviku osas) valdkondades tulenevalt Läänemere looduslikest iseärasustest (suletus, pikk viibeaeg) ja kliimamuutustest (jääkatte vähenemine).

MEETMETE NIMEKIRI

NR	MEEDE	KOOD
1	Olemasoleva merekaitsealade võrgustiku tõhususe parendamine	BALEE-M017
2	Kalade kudealade ja rändeteede seisundi parendamine, asurkondade turgutamine ja kaitsemeetmete ajakohastamine	BALEE-M020
3	Kaaspüügi vähendamise ja vältimise tehnoloogiate rakendamine liikide kaitseks Läänemeres	BALEE-M021
4	Püügikoormuse vähendamine HKS tasemele ning vastava kontseptsiooni välja töötamine ja rakendamine	BALEE-M026
5	Merepõhja terviklikkuse häirimise või hävitamise kompensatsioonimeetmete väljatöötamine	BALEE-M032
6	Sinimajanduse arendusprojektide KMH ja opereerimisaegse seire miinimumnõuete paketi koostamine ja rakendamine	BALEE-M035
7	Väikese väina maanteetammi avade rajamine veevahetuse parandamiseks ja väina avamiseks kalade rändeteena	BALEE-M036

NR	MEEDE	KOOD
8	Keskkonnale ohtlike ravimijäätmete käitlemise tõhustamine ja ravimite keskkonnasäästlikuma utiliseerimise alane teavitustöö	BALEE-M039
9	Reostustõrje võimekuse tõstmine läbi uue reostustõrje (nafta ja teised ohtlikud kemikaalid) võimekusega poi- ja uurimislaeva projekteerimise ja ehitamise	BALEE-M040
10	Prügikoristuskampaaniad	BALEE-M046
11	Jäätmekäitluse keskkonnasäästlik korraldamine üleujutusriskiga rannikul ja randades	BALEE-M047
12	Sademevee ja reovee töötlemine mikroplasti koguste vähendamiseks	BALEE-M051
13	Rehvipuru tekke vähendamine	BALEE-M053
14	HELCOM meremüra plaani ja vajalike regulatsioonide rakendamine Eestis	BALEE-M055

NR

MEEDE

KOOD

15

Merealaste andmestike haldamine,
andmevahetuse ja keskkonnaandmete
kättesaadavuse parandamine, sh asjakohaste
teenuste arendamine

BALEE-M056

16

Regulatsioonide ajakohastamine

BALEE-M057

17

Merekeskkonnakaitse alases rahvusvahelises
koostöös osalemine

BALEE-M058

18

Huvigruppide teavitamine ja kaasamine
merekeskkonna kaitse alastesse tegevustesse

BALEE-M059

19

Hüdromorfoloogiliste tingimuste muutmine
keskkonnaseisundi lokaalseks parandamiseks

BALEE-M076

20

Laevadega seotud keskkonnaohutuse tagamine
merel

BALEE-M079

21

Ohtlike ainete koormuse suurenemise vältimine
vesiviljeluses

BALEE-M002
-02